

[Avaleht](#) > ... > [Kohtuasja Algamine](#) > [Kus Ja Kuidas?](#) > [Kulud](#) > Luxembourg

Kulud

Sisu koostaja:

Luksemburg

Luksemburg

Sellel lehel esitatakse teavet menetluskulude kohta Luksemburgi Suurhertsogiriigis

Õigusvaldkonna ametite tasustamist reguleeriv raamistik

Kohtutäiturid

Kohtutäiturite (*huissiers de justice*) tasud on reguleeritud suurhertsogi 24. jaanuari 1991. aasta muudetud määrusega kohtutäiturite tasude kindlaksmääramise kohta. Asjakohane teave on kättesaadav [Luksemburgi Suurhertsogiriigi Kohtutäiturite Koja](#) veebisaidil.

Advokaadid

Vastavalt advokaatide (*avocats*) kutsetegevust käsitleva 10. augusti 1991. aasta muudetud seaduse artiklile 38 määrab advokaat kindlaks oma tasu suuruse ja töökulud. Oma tasu suuruse kindlaksmääramisel võtab advokaat arvesse juhtumi erinevaid aspekte, näiteks kohtuasja olulisust, raskusastet, saavutatud tulemust ning kliendi majanduslikku olukorda. Juhul kui kindlaksmääratud summa on mõistlikest määradest suurem, võib advokatuuri nõukogu (*Conseil de l'Ordre*) seda pärast asjaomase juhtumi erinevate aspektide läbivaatamist vähendada. Asjakohane teave on kättesaadav [Luxembourgi advokatuuri](#) veebisaidil.

Kindlaksmääratud kohtukulud

Kindlaksmääratud kulud tsiviilkohtumenetluses

Hagi esitamisega tsiviilkohtule ei kaasne muid kindlaksmääratud kulusid kui kohtutäiturite ja advokaatide tasud. Põhimõtteliselt ei ole tsiviilkohtute tasandil kohtukulusid. Peale kohtuotsuse tegemist võivad tekkida kulud otsuse täitmisele pööramisel kohtuasja võitnud poole taotlusel.

Kohtukulud kriminaalmenetluses

Kriminaalmenetluse kõigi poolte kindlaksmääratud kulud

Kriminaalmenetluse puhul tuleb kohtuotsuse ärakirja saamiseks tasuda 0,25 eurosentit lehekülje kohta. Muid kulusid ei ole, välja arvatud kriminaaltoimikust koopiategemise kaasnevad kulud, mille puhul neid koopiaid taotleb advokaat tasub lehekülje eest tavaliselt sama hinna.

Millises menetlusetapis peab pool tasuma kindlaksmääratud menetluskulud?

Vastavalt kriminaalmenetluse seadustiku artiklile 59 „peab tsiviilkohtumenetluse pool, kes alustab kriminaalmenetluse (st esitab kriminaalkaebuse), juhul kui ta õigusabi ei saanud, andma kohtusekretäri kätte hoiuole summa, mis katab eeldatavalt menetluskulud.

Eeluurimiskohtunik (*juge d'instruction*) teeb määruse, milles kinnitatakse kaebuse esitamist. Sõltuvalt tsiviilkohtumenetluse poole rahalistest vahenditest määrab kohtunik kindlaks hoiule antava summa suuruse ning hoiule andmise tähtaja. Vastasel korral ei võeta kaebust vastu. Selle summa hoiule andmisest võib siiski vabastada tsiviilkohtumenetluse pooled, kellel ei ole piisavalt rahalisi vahendeid.”

Seda menetlust kohaldatakse juhul, kui eeluurimiskohtunikule esitab kriminaalkaebuse isik, kes soovib esitada ka tsiviilhagi. Menetluskulud puuduvad juhul, kui kaebused ja kuriteoteated esitatakse prokuratuurile, ning juhul, kui kaebuse esitavad asja arutavale kohtunikule pooled, kes astuvad menetlusse tsiviilhagejatena (kui kaebus esitatakse menetluse jooksul kohtuistungil ajal).

Menetluskulud põhiseadusliku menetluse puhul

Selle menetlusega seoses ei ole eraldi kulused kindlaks määratud.

Õigusesindaja antav eelteave

Poolte õigused ja kohustused

Vastavalt Luxembourgigi advokatuuri 16. märtsi 2005. aasta muudetud töökorra põhimõtetele on õigusesindajatel (advokaatidel) kohustus anda eelteavet võimalikku protsessi kavandavatele pooltele. See teave peab pooltel võimaldama aru saada oma õigustest ja kohustustest, võidu saavutamise väljavaadetest ja võimalikest kuludest, mida nad peavad kandma, sealhulgas kohtuasja kaotamise korral.

Kust leida teavet menetluskulude kohta?

Kust leida teavet menetluskulude kohta Luksemburgis?

- Peamiselt osutatud õiguse allikatest ja internetist;
- peaprokuratuuri (*Parquet général*) vastuvõtu- ja õigusteabe osakonnast;
- peaprokuratuuri juures naiste õiguste teemal korraldatavate tasuta konsultatsioonide raames.

Millistes keeltes võib leida teavet menetluskulude kohta Luksemburgis?

- Õigusaktide puhul prantsuse keeles;
- muude teabeallikate, sealhulgas eespool osutatud vastuvõtuosakonnades ja ametites antava suulise teabe puhul inglise, saksa, prantsuse ja letseburgi keeles.

Kust leida teavet vahenduse kohta?

Vahendust käsitlev teave on kättesaadav [Luksemburgi vahendamise ja akrediteeritud vahendajate liidu](#) (*Association luxembourgeoise de la Médiation et des Médiateurs agréés – ALMA Asbl*), [Luxembourgigi advokatuuri vahenduskeskuse](#) (*Centre de Médiation du Barreau de Luxembourg – CMBL*) ja [justiitsministeeriumi](#) veebisaidil.

Õigusabi

Milline on sissetuleku künnis, et saada õigusabi tsiviilkohtumenetluses või süüdistatavana kriminaalmenetluses?

Millisel juhul ja millistel tingimustel võib esitada taotluse õigusabi saamiseks?

Ebapiisavate rahaliste vahenditega füüsilistel isikutel on Luksemburgi Suurhertsogiriigis õigus saada õigusabi oma huvide kaitsmiseks, tingimusel et nad on Luksemburgi kodanikud või elamisloaga välismaalased või Euroopa Liidu liikmesriigi kodanikud või välismaalased, kes saavad välislepingu alusel õigusabi samadel alustel Luksemburgi kodanikega.

Samuti on välismaalastel, kelle alaline või peamine elukoht on muus Euroopa Liidu liikmesriigis, välja arvatud

Taanis, õigus saada õigusabi kõigis tsiviil- ja kaubandusajades nõukogu 27. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/8/EÜ (millega parandatakse õiguskaitse kättesaadavust piiriüleste vaidluste korral, kehtestades sellistes vaidlustes antava tasuta õigusabi kohta ühised miinimumeeskirjad) reguleerimisalasse kuuluvate piiriüleste kohtuasjade puhul.

Samuti võib tsiviil- või kaubandusajades anda esimeses lõigus osutatud ja Luksemburgis alalist või peamist elukohta omavale isikule õigusabi selleks, et ta saaks Luksemburgis advokaadilt õigusabist nõu, sealhulgas muus Euroopa Liidu liikmesriigis esitatava õigusabitaotluse ettevalmistamiseks, kuni see õigusabitaotlus on seal vastu võetud, nagu on sätestatud eespool nimetatud nõukogu direktiivis 2003/8/EÜ.

Õigusabi võib anda ka kõigile teistele ebapiisavate rahaliste vahenditega välismaalastele sellistemenetluste korral, mis on seotud välismaalaste õigusega varjupaigale ning nende riiki sisenemisega, riigis viibimisega, riigis elama asumisega või riigist väljasaatmisega. Juhul kui neil välismaalastel on muude õigusnormide alusel õigus lasta advokatuuri esimehel (*bâtonnier*) endale advokaat määrata, saavad nad oma vahendite ebapiisavuse tõendamisel õigusabi, mis piirdub advokaadile antava hüvitisega.

Õigusabi taotlevate füüsiliste isikute vahendite ebapiisavust hinnatakse taotleja ja temaga ühises leibkonnas elavate isikute kogubrutotulu ja kapitali põhjal vastavalt 29. aprilli 1999. aasta muudetud seaduse (millega nähakse ette õigus tagatud miinimumtulule) artikli 19 lõikele 1 ja artiklile 20 ning selle seaduse artikli 5 lõigetes 1, 2, 3, 4 ja 6 kindlaksmääratud summade piires. Taotlejaga samas leibkonnas elavate isikute vahendeid ei võeta arvesse juhul, kui asjaomane menetlus hõlmab vaidlust abikaasade või tavaliselt ühises kodus elavate inimeste vahel või kui neil on seoses vaidluse esemega huvide lahknevus, mille tõttu on vaja vahendeid eraldi hinnata.

Kui taotlejaks on kohtumenetlusega seotud alaealine, antakse talle õigusabi sõltumata tema vanemate või temaga ühises leibkonnas elavate isikute rahalisest olukorrast, ilma et see piiraks riigi õigust nõuda, et alaealise isa või ema, kellel on selleks piisavad vahendid, hüvitaksid kulud, mida riik on alaealisele õigusabi andmisega kandnud.

Õigusabi võib anda ka isikutele, kellel ei oleks sellele abile oma vahenditest lähtudes õigust, kuid õigusabi andmiseks on olemas kaalukad sotsiaalsed, perekondlikud või materiaalsed põhjused.

Milline on õigusabi andmise kord?

Õigusabi andmise kord on kehtestatud suurhertsogi määrusega.

Õigusabi antakse kohtuvälistes ja kohtumenetlustes hagejale, kannatanule, kostjale või süüdistatavale hagita või hagiga asjade korral.

See põhimõte kehtib kõikide üldkohtutes või halduskohtutes menetletavate kohtuasjade puhul.

Õigusabi võib taotleda ka asjaomase kohtuasja menetlemise ajal ning abi võib anda tagasiulatuvalt alates kohtuasja algatamise päevast või mis tahes muust advokatuuri esimehe kindlaksmääratud kuupäevast.

Õigusabi võib anda ka seoses meetmetega, millega soovitakse säilitada konkreetne olukord kuni teises kohtuasjas otsuse tegemiseni, ning kohtuotsuste või mis tahes muude täitmisele pööratavate instrumentide täitmisele pööramiseks.

Õigusabi ei anta mootorsõiduki omanikule, valdajale või juhile asjaomaste sõidukitega seotud vaidluste korral ega ettevõtjale, töösturile, käsitöölisele või vaba kutseala esindajale, kes osalevad vaidlustes, mis on seotud nende äri- või ametialase tegevusega (välja arvatud nõuetele vastavalt põhjendatud erandjuhtudel) ega üldreeglina ka seoses vaidlustega, mis tulenevad õigusabi taotleja spekulatiivsest tegevusest.

Nõukogu 27. jaanuari 2003. aasta direktiiviga 2003/8/EÜ hõlmatud piiriüleste vaidluste raames võib advokatuuri esimees siiski lubada õigusabi andmist eelmises lõigus osutatud kohtuasjade korral.

Kriminaalasjades ei hõlma õigusabi süüdimõistetud isikutele määratud kulusid ega trahve.

Tsiviilasjades ei hõlma õigusabi võitnud poole kasuks välja mõistetud kindlasummalisi õiguskulusid (*indemnités pour procédure*) ega hüvitisi menetluse kuritarvitamise ja kiusliku menetluse algatamise eest.

Õigusabi ei anta isikule, kelle hagi tundub silmnähtavalt lubamatu, põhjendamatu või seadusevastane või juhul, kui hagi eesmärk näib olevat ebaproportsionaalne kaasnevate kuludega.

Õigusabi ei anta, kui selle taotlejal on mis tahes alusel õigus nõuda kolmandalt isikult õigusabiga hõlmatavate kulude hüvitamist.

Õigusabi saajal on õigus advokaadi ja kõikide ametiisikute abile, kelle osalemine on vajalik kohtuasjast, selles tehtud otsusest või selle täitmisele pööramisest tulenevate asjaolude tõttu.

Õigusabi andmise otsus

Õigusabi taotleja elukohajärgse kohturingkonna advokatuuri esimees või tema poolt selleks volitatud advokatuuri nõukogu liige võtab vastu otsuse õigusabi andmise kohta. Mitteresidentide puhul teeb selle otsuse Luxembourg advokatuuri esimees või tema poolt selleks volitatud advokatuuri nõukogu liige.

Ebapiisavate vahenditega isikud pöörduvad advokatuuri esimehe poole kas istungi ajal või kirjalikult.

Kui politsei poolt kinnipeetav isik väidab, et tal on õigus saada õigusabi, ja esitab selleks taotluse, edastab seda isikut kinnipidamisel abistav advokaat tema taotluse advokatuuri esimehele.

Kui eeluurimiskohtunik määrab kaitsja süüdistatavale, kes väidab, et tal on õigus saada õigusabi, ja esitab selleks taotluse, edastab selle taotluse advokatuuri esimehele eeluurimiskohtunik.

Advokatuuri esimees kontrollib vahendite ebapiisavust ning kui see leiab kinnitust, lubab anda taotlejale õigusabi ja määrab taotlejale tema poolt vabalt valitud advokaadi või juhul, kui taotleja ei ole advokaati valinud või kui advokatuuri esimees peab valikut sobimatuks, siis esimehe määratud advokaadi. Advokaat peab sel viisil talle määratud ülesanded vastu võtma, välja arvatud takistavate asjaolude või huvide konflikti korral.

Kiireloomulistel juhtudel võib advokatuuri esimees ilma muude formaalsusteta määrata teatavate toimingute jaoks õigusabi ajutistel alustel.

Alaealise õigusabi taotlus

Kui advokatuuri esimees rahuldab õigusabi taotluse, mille on esitanud alaealine, kelle vanematel on nii palju vahendeid, et alaealine ei kuulu ebapiisavate vahenditega isikute kategooriasse, edastatakse kõnealuse alaealise vanematele talle õigusabi andmist käsitlev otsus, milles märgitakse, et riigil on õigus nõuda vanematelt alaealisele õigusabina eraldatavate summade solidaarset hüvitamist.

Kümne päeva jooksul pärast advokatuuri esimehe otsuse teatavaks tegemist on mõlemal vanemal õigus esitada apellatsioon distsiplinaar- ja haldusnõukogule, kes teeb asjas lõpliku otsuse. Distsiplinaar- ja haldusnõukogu võtab otsuse vastu 40 päeva jooksul pärast apellatsiooni esitamist.

Advokatuuri esimees edastab justiitsministrile koopia lõplikust otsusest alaealisele õigusabi andmise kohta.

Varade registreerimise ja kaudsete maksude amet (*L'administration de l'enregistrement et des domaines*) peab justiitsministri ülesandel nõudma piisavate vahenditega vanematelt sisse summad, mida riik on alaealisele õigusabina eraldanud.

Õigusabi tühistamise tingimused

Juhul kui leitakse, et taotleja sai õigusabi saamise õiguse valeandmete või -dokumentide alusel, tühistab advokatuuri esimees tema õiguse saada õigusabi ka pärast menetlust või nende õigustoimingute lõpuleviimist, mille jaoks õigusabi anti. Advokatuuri esimees võib tühistada õigusabi saamise õiguse, kui menetluse või õigustoimingute ajal või selliste toimingute tulemusena saab õigusabi saaja rahalisi vahendeid, mille olemasolu õigusabi taotluse esitamise ajal oleks tinginud taotluse tagasilükkamise. Õigusabi saaja või tema advokaat on kohustatud teatama advokatuuri esimehele igast sellisest muutusest.

Õigusabi tühistamise tagajärjel nõutakse selle saajalt viivitamatult sisse talle juba hüvitatud igat liiki kulud, lõivud, tasud, hüvitised, maksed, honorarid, hoiused ja ettemaksud.

Advokatuuri esimehe otsus tühistada õigusabi saamise õigus tehakse viivitamata teatavaks justiitsministrile. Varade registreerimise ja kaudsete maksude ameti ülesanne on abi saajalt sisse nõuda kõik riigilt saadud summad.

Õigusabi tühistamise vaidlustamine

Taotleja võib esitada distsiplinaar- ja haldusnõukogule apellatsiooni advokatuuri esimehe otsuse peale, millega keeldutakse õigusabi andmisest või tühistatakse õigusabi saamise õigus. Apellatsiooni peab esitama distsiplinaar- ja haldusnõukogu esimehele tähtitud kirjaga kümne päeva jooksul pärast advokatuuri esimehe otsuse teatavaks tegemist. Distsiplinaar- ja haldusnõukogu või üks selle volitatud liige kuulab ära taotleja selgitused.

Distsiplinaar- ja haldusnõukogu otsuse võib edasi kaevata distsiplinaar- ja haldusküsimuste apellatsiooninõukogule. Erandina peab sellisel juhul apellatsiooni esitama 15 päeva jooksul.

Asjaomast kohtuasja menetlev kohus määrab õigusabi saajaid abistama notarid ja kohtutäiturid. Kui kohus seda ei tee, määrab notarid Notarite Koja esimees (*Président de la Chambre des Notaires*) ja kohtutäiturid Kohtutäiturite Koja esimees (*Président de la Chambre des Huissiers de Justice*).

Suurhertsogi määrusega määratakse kindlaks õigusabi andmise kord, õigusabiga hõlmatavad kulud, riigi poolt õigusabina eraldatud summade sissenõudmise kord ja tingimused ning kord, mille kohaselt riik maksab hüvitist advokaadile, kes esindab ebapiisavate vahenditega isikuid, ilma et see piiraks asjaomase advokaadi võimalikku õigust tasule, kui kõnealuste isikute majanduslik olukord paraneb kas kohtuasja tulemusel või muudel põhjustel.

Kõik riigiasutused peavad aitama ette valmistada õigusabi taotluse esitamiseks nõutavaid dokumente ja kontrollima neid taotlusi ning nad ei tohi sellest keelduda ameti- või haldussaladuse hoidmise kohustusele tuginedes.

Milline on sissetuleku künnis õigusabi saamiseks kuriteoohvrite puhul?

Õigusabi taotlevate füüsiliste isikute vahendite ebapiisavust hinnatakse taotleja ja temaga ühises leibkonnas elavate isikute kogubrütotulu ja kapitali põhjal vastavalt 29. aprilli 1999. aasta muudetud seaduse (millega nähakse ette õigus tagatud miinimumtulule) artikli 19 lõikele 1 ja artiklile 20 ning selle seaduse artikli 5 lõigetes 1, 2, 3, 4 ja 6 kindlaksmääratud summade piires. Taotlejaga samas leibkonnas elavate isikute vahendeid ei võeta arvesse juhul, kui asjaomane menetlus hõlmab vaidlust abikaasade või tavaliselt ühises kodus elavate inimeste vahel või kui neil on seoses vaidluse esemega huvide lahknevus, mille tõttu on vaja vahendeid eraldi hinnata.

Kas kannatanu peab õigusabi saamiseks vastama muudele tingimustele?

Ei, kannatanu ei pea õigusabi saamiseks vastama muudele tingimustele.

Kas süüdistatav peab õigusabi saamiseks vastama muudele tingimustele?

Ei, süüdistatav ei pea õigusabi saamiseks vastama muudele tingimustele.

Kas on olemas tasuta kohtumenetlused?

Ei, muud tasuta menetlused puuduvad.

Millal peab kaotanud pool tasuma võitnud poole kulud?

Tsiviilasjades

Kaotanud pool peab tasuma kulud, kuid kohus teeb konkreetse ja põhjendatud otsuse selle kohta, kas teisele poolele tuleb hüvitada kõik kulud või vaid osa neist.

Kui oleks ebavõrdne kohustada ühte poolt tasuma kõiki tema kantud kulutusi, mis ei ole arvatud kulude hulka, võib kohtunik teha oma äranägemisel otsuse, et need maksed peab tegema teine pool.

Eeskirjad on sätestatud uues tsiviilkohtumenetluse seadustikus ja suurhertsogi 21. märtsi 1974. aasta määruses õigusnõustajatele (*avoués*) ja advokaatidele makstavate tasude ja hüvitiste kohta.

Kriminaalasjades

Kui kohus teeb otsuse süüdistatava ja õigusrikkumise eest tsiviilvastutust kandvate isikute kahjuks või selle poole kahjuks, kes esitab kriminaalmenetluse raames tsiviilhagi, peavad nemad kandma kulud, sealhulgas prokuröri kulud. Kui kriminaalmenetluse algatas tsiviilhagi esitanud tsiviilhageja ja see hageja kaotab kohtuasja, peab ta katma kõik menetlusega seotud kulud. Kui tsiviilhageja vaid astus prokuratuuri algatatud menetlusse, tuleb tal katta pelgalt oma osalemisega seotud kulud.

Kui oleks ebavõrdne kohustada ühte poolt tasuma kõiki tema kantud kulutusi, mis ei ole arvatud kulude hulka, võib kohus teha oma äranägemisel otsuse, et need maksed peab tegema teine pool.

Eeskirjad on sätestatud uues kriminaalmenetluse seadustikus ja suurhertsogi 21. märtsi 1974. aasta määruses õigusnõustajatele ja advokaatidele makstavate tasude ja hüvitiste kohta.

Ekspertide tasud

Kumbki pool peab maksma oma ekspertide tasud.

Tõlkijate ja tõlkide tasud

Kumbki pool peab maksma oma tõlkijate või tõlkide tasud.

Seonduvad dokumendid

[Luksemburgi aruanne kulude läbipaistvust käsitleva uuringu kohta](#) (551 Kb)

 Viimati uuendatud: 05/08/2025

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.